

ความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion): ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ

สุรสิทธิ์ วชิรขจร*

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion) : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ มีวัตถุประสงค์ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปของความครอบคลุมทางสังคมของประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของความครอบคลุมทางสังคม ระหว่างประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และในภาพรวมของประเทศ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามตัวชี้วัดความครอบคลุมทางสังคมที่เป็นส่วนหนึ่งของแบบสอบถามตัวชี้วัดคุณภาพสังคม (Social Quality) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 978 ราย ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,000 ราย และในระดับประเทศ จำนวน 1,200 ราย ผลการศึกษาในภาพรวมโดยอาศัยข้อมูลระดับชาติเป็นตัวตั้งจะพบว่าระดับความครอบคลุมทางสังคมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร แตกต่างจากระดับชาติในทุกประเด็น ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากอายุ เพศ สัญชาติ การศึกษามากกว่าประชาชนกลุ่มอื่น ในขณะที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครจะมีประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติอันเนื่องจากสถานภาพทางสังคมและลักษณะทางกายภาพมากกว่าประชาชนกลุ่มอื่น นอกจากนี้ ยังพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นในเชิงลบต่อการเปิดโอกาส

* คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
เลขที่ 118 หมู่ 3 ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240
อีเมล: surasit@nida.ac.th

ให้ผู้อพยพสามารถกลายเป็นผู้นำทางการเมือง หรือเป็นผู้บริหารสูงสุดของบริษัทไทย และในขณะเดียวกันก็มีความไม่เห็นด้วยกับข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับความไม่เสมอภาคของชายหญิงไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเป็นผู้นำทางการเมือง การศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือการเป็นผู้บริหารในภาคธุรกิจ

คำสำคัญ: ความครอบคลุมทางสังคม คุณภาพสังคม จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร

Social Inclusion: A Comparative Study between People in Three Southern Border Provinces, Bangkok Metropolitan, and National Level

Surasit Vajirakachorn*

Abstract

The study of “Social Inclusion : A Comparative Study between People in Three Southern Border Provinces, Bangkok Metropolitan, and National Level,” was aimed at; (1) to study social inclusion’s overall situation of the people in three southern border provinces, Bangkok Metropolitan, and national level, (2) to compare the results between social inclusion of the people in three southern border provinces, Bangkok Metropolitan, and national level. The social inclusion indicator questionnaire which based on the concept of social quality was employed to obtained the data from the samples with 18 years of age and above in the three southern border provinces with the total number of 978, the Bangkok Metropolitan with the total number of 1,000, and overall nation with the total number of 1,200. The results of the analyses when comparing to the national level revealed significant difference between the social inclusion in three southern border provinces, Bangkok Metropolitan, and national level in all aspects. The people in three southern border provinces had the lowest level in last election voting rate, and they had more discrimination experience in term of age, sex, nationality, and education. On the

* The Graduate School of Social and Environmental Development, National Institute of Development Administration

118 Moo 3, Serithai Road, Klong-Chan, Bangkok, Bangkok 10240, THAILAND.

E-mail: surasit@nida.ac.th

contrary, people in Bangkok Metropolitan had more discrimination experience in term of social status and physical look. Beside, the study showed that people in Bangkok Metropolitan had negative opinion towards giving the chances for an immigrant to become a political leader and a CEO of a Thai company. They also disagreed with the statements that “On the whole, men make better political leaders than women do,” “A university education is more important for a boy than for a girl,” and “On the whole, men make better business executives than women do”.

Keywords: Social Inclusion; Social Quality; Southern Border Provinces; Bangkok Metropolitan

บทนำ (Introduction)

ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ผลพวงของการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ ในโลกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาทางด้านสังคมเศรษฐกิจ (Socio-Economic Development) โดยมีกระแสแนวโน้มที่จะสนับสนุนค่านิยมประชาธิปไตยมากขึ้น และมีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันทางสังคม และกลุ่มประชาสังคมต่าง ๆ ทั่วโลก แต่ในทางตรงกันข้าม ภาพของความเหลื่อมล้ำ การกดขี่ที่กดกันยังคงปรากฏอยู่ และขยายตัวไปทั่วโลก ทั้งภายในและระหว่างประเทศ สังคมจำนวนมากกำลังประสบกับสภาพสังคมในด้านลบ ไม่ว่าจะเป็นภาพของความแตกต่าง หรือการถูกทำให้เป็นคนชายขอบ (Marginalization) ของกลุ่มชนหรือชุมชน ดังนั้น เพื่อป้องกันการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคน มาตรการที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นก็คือ ยุทธศาสตร์ หรือเครื่องมือที่จะคอยตรวจสอบสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น และสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาในลักษณะที่เป็นเชิงรุก เน้นรูปธรรมและเป็นองค์รวม เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมสำหรับปัญหาใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น และสร้างความเข้มแข็งของสังคมเพื่อให้สามารถปรับตัวต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยความสามัคคีและยั่งยืน

จากผลของการประชุมระดับโลกด้านการพัฒนาสังคมที่เมืองโคเปนเฮเกน (Copenhagen) ในปี 1995 ที่ประชุมได้มีการกำหนดให้เป้าหมายสังคมที่เป็นหนึ่งเดียว (Social Integration) เป็นเป้าหมายที่สำคัญเป้าหมายหนึ่งของการพัฒนาทางสังคม โดยมุ่งสู่การสร้างสังคมเพื่อคนทุก ๆ คน (Society for All) ที่ประชุมได้มีข้อสรุปร่วมกันว่าสังคมที่เป็นหนึ่งเดียวจะเป็นทั้งตัวกำหนด และได้รับผลกระทบจากปัญหา 2 ประการที่สำคัญ คือ ความยากจนและการว่างงาน และเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าว มาตรการแก้ไขปัญหาคือความยากจน และมาตรการการสร้างงานจึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นเพื่อบรรลุเป้าหมายสังคมที่เป็นหนึ่งเดียว ทั้งนี้ที่ประชุมยังได้มีการกำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อเป็นหลักในการปฏิบัติ โดยในแผนดังกล่าวได้ระบุเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นหากไม่สามารถสร้างสังคมที่เป็นหนึ่งเดียว ซึ่งจะประกอบด้วย ปัญหาความแตกแยกแบ่งขั้วทางสังคม ปัญหาช่องว่างของความแตกต่างและความไม่เท่าเทียมกัน และปัญหาความตึงเครียดในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสถาบันทางสังคม ที่เป็นผลจากความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล การอพยพย้ายถิ่น และภัยจากสงคราม

หลังจากการกำหนดเป้าหมาย “สังคมที่เป็นหนึ่งเดียว” จากการประชุมระดับโลกด้านการพัฒนาสังคม และแผนปฏิบัติการ ได้มีการเน้นย้ำเกี่ยวกับสังคมที่เป็นหนึ่งเดียวและความครอบคลุมทางสังคม ในเชิงนโยบายในคำประกาศแห่งสหัสวรรษขององค์การสหประชาชาติ (The UN Millennium Declaration) ที่มีการรับรองโดยประเทศสมาชิกในการประชุมแห่งสหัสวรรษ (The Millennium Summit) เมื่อวันที่ 8 กันยายน ค.ศ. 2000 ทั้งนี้ที่ประชุมได้ให้ความสำคัญของความครอบคลุมทางสังคม และเป้าหมายอื่น ๆ ที่ถูกกำหนดไว้จากคำประกาศที่เมืองโคเปนเฮเกน (Copenhagen) โดยเน้นย้ำความสำคัญของสังคมที่เป็นหนึ่งเดียวให้มีความสำคัญเท่าเทียมกับเป้าหมายอื่น ๆ เช่น สันติภาพ ความมั่นคงของมนุษย์ การพัฒนา

อย่างยั่งยืน หรือสิทธิมนุษยชน เป้าหมายแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals - MDGs) กำหนดให้เป้าหมายของการแก้ไขปัญหาความยากจนกลายเป็นวิธีการหลักในการพัฒนา โดยเฉพาะหลังจากการประชุมระดับโลกว่าการพัฒนาสังคม ในปี ค.ศ. 2005 มีการกำหนดเป้าหมายการจ้างงานที่ครอบคลุม และมีความเหมาะสมซึ่งถือเป็นเป้าหมายใหม่ในเป้าหมายหลักข้อที่ 1 (Department of Economic & Social Affairs, UN, 2010: iii)

สืบเนื่องจากการกำหนดเป้าหมายแห่งสหัสวรรษดังกล่าว ประเทศต่าง ๆ ไม่เว้นแม้แต่ประเทศไทย ได้มีการให้ความสำคัญกับประเด็นสังคมที่เป็นหนึ่งเดียวและความครอบคลุมทางสังคมมากยิ่งขึ้น ในกรณีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) เป็นต้น ได้ระบุถึงเรื่องการจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไว้ในยุทธศาสตร์ข้อที่ 1 “ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม”

ความครอบคลุมทางสังคม เป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าสังคมจะอยู่กันอย่างมีความสุขได้ก็ต่อเมื่อไม่มีประชาชนกลุ่มใดถูกมองข้าม หรือทิ้งไว้โดยไม่มีใครดูแล รวมทั้งระบบเศรษฐกิจที่ดำเนินอยู่ต้องเป็นระบบที่เปิดกว้างสำหรับทุกคน ความครอบคลุมทางสังคมเป็นสภาพทางสังคมที่ประกอบด้วยหลายมิติที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการกินดีอยู่ดี (Well-Being) ความครอบคลุมทางสังคมจะสามารถบรรลุได้เมื่อประชาชนทุกคนในสังคมนั้นมีโอกาสและทรัพยากรที่จำเป็นในการมีส่วนร่วมอย่างเปิดกว้างในกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยถือว่าเป็นบรรทัดฐานร่วมที่สำคัญในสังคม (Boushey and Others, 2007: 1)

ตรงข้ามกับปัญหาความยากจน ความครอบคลุมทางสังคมเป็นแนวคิดในเชิงบวกที่น่าสนับสนุนให้เกิดขึ้น ปัญหาความยากจนจะมีนัยยะที่ทำให้เกิดการแบ่งแยก ในขณะที่ความครอบคลุมทางสังคมจะมีนัยยะที่ส่งเสริมให้เกิดการดำเนินงานในเชิงบวกมากขึ้น เมื่อไหร่ก็ตามที่ประชาชนจำนวนมากอยู่ในสถานะที่ต่ำกว่าคนส่วนใหญ่ สังคมของเราโดยรวมจะค่อย ๆ ถูกบั่นทอนไปที่ละเล็กทีละน้อย การสร้างความครอบคลุมทางสังคมให้เกิดขึ้นจะต้องเน้นการกำหนดเป้าหมายและนโยบายที่หลีกเลี่ยงการแบ่งแยกคนในสังคมออกจากกัน จุดมุ่งหมายของความครอบคลุมทางสังคม คือ การสร้างประเทศที่คนทุก ๆ คนอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างมีเป้าหมาย มีศักดิ์ศรี และมีความพึงพอใจในชีวิต

การศึกษาเรื่องความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion) : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ มีวัตถุประสงค์ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปของความครอบคลุมทางสังคมของประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษากับสภาพทั่วไปของความครอบคลุมทางสังคมระหว่างประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และในภาพรวมของประเทศ โดยเฉพาะเหตุผลของการเลือกพื้นที่ศึกษา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีสถานการณ์ความไม่สงบอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ พ.ศ. 2547 ประกอบกับประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวนับถือศาสนาอิสลาม

เป็นส่วนใหญ่ ทำให้น่าสนใจที่จะเปรียบเทียบถึงความครอบคลุมทางสังคมของ 3 จังหวัดดังกล่าวกับพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวง และในระดับภาพรวมของประเทศ

กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษา (Conceptual Framework and Research Methodology)

กรอบแนวคิดหลักในการศึกษาครั้งนี้ อาศัยแนวคิดคุณภาพสังคม (Social Quality) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยกลุ่มนักวิชาการสังกัดมูลนิธิคุณภาพสังคมแห่งยุโรป (European Foundation on Social Quality) (Beck และคณะ, 2001) แบ่งมิติของคุณภาพสังคมซึ่งมีลักษณะเชื่อมโยงกันเป็น 4 มิติ ได้แก่ ความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-Economic Security) ความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion) ความสามัคคีทางสังคม (Social Cohesion) และการเสริมสร้างพลังทางสังคมให้แก่ประชาชน (Social Empowerment)

จากการแบ่งมิติของคุณภาพสังคมที่กล่าวมานี้ ในส่วนของความครอบคลุมทางสังคม Berman และ Phillips (2000: 332) กล่าวว่า ความครอบคลุมทางสังคมเชื่อมโยงกับหลักของความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน รวมทั้ง สาเหตุพื้นฐานที่จะรักษาไว้ซึ่งความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน เป้าหมายของการสร้างความครอบคลุมทางสังคมจะเน้นที่การให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนทุก ๆ คน ในเรื่องของการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน สภาพการจ้างงาน และบริการทางสังคมที่เสมอภาคเท่าเทียมกัน

ความครอบคลุมทางสังคมในบทความนี้จะอาศัยความหมายที่ให้ไว้โดย Chan (2007: 50) ที่ให้ความหมายว่าความครอบคลุมทางสังคมเป็นระดับของการที่ประชาชนสามารถเข้าเป็นสมาชิกของสถาบันหรือได้รับบริการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในแต่ละวัน โดยเฉพาะการเข้าถึงสถาบันหรือบริการทางสังคมเหล่านี้ถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อกลุ่มบุคคลที่มีทรัพยากรส่วนตัวน้อยกว่าคนอื่น ๆ ในสังคมนั้น และจะเป็นส่วนเติมเต็มให้บุคคลเหล่านั้นสามารถมีความเท่าเทียมกับคนส่วนใหญ่ในสังคมได้ จากนิยามความหมายของความครอบคลุมทางสังคมที่กล่าวนี้ เราสามารถแยกประเด็น ประเด็นย่อย และตัวชี้วัดของความครอบคลุมทางสังคมว่าประกอบด้วยประเด็นที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ สิทธิของพลเมือง ตลาดแรงงาน การเข้าถึงบริการ และเครือข่ายทางสังคม ตามตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1: ประเด็น ประเด็นย่อย และตัวชี้วัดความครอบคลุมทางสังคม (Domains, Sub-Domains, and Social Inclusion Indicators)

ประเด็น	ประเด็นย่อย	ตัวชี้วัด
- สิทธิของพลเมือง	- สิทธิตามรัฐธรรมนูญและทางการเมือง - สิทธิทางสังคม - สิทธิมนุษยชน - เครือข่ายทางเศรษฐกิจและการเมือง	- สัดส่วนของประชากรที่ได้รับสถานะพลเมือง - สัดส่วนของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และสัดส่วนผู้ลงคะแนนเลือกตั้ง - สัดส่วนผู้มีสิทธิได้รับบำนาญ - สัดส่วนของประชาชนที่มีสิทธิในการได้รับคำปรึกษาทางกฎหมายโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย - สัดส่วนของประชาชนที่เคยถูกกีดกัน - สัดส่วนของชนกลุ่มน้อยที่ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนในรัฐสภา คณะกรรมการบริหารบริษัท และมูลนิธิ - สัดส่วนของผู้หญิงที่ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนในรัฐสภา คณะกรรมการบริหารบริษัท และมูลนิธิ
- ตลาดแรงงาน	- การเข้าถึงการจ้างงาน	- สัดส่วนของผู้ว่างงานระยะยาว (12 เดือนขึ้นไป) - สัดส่วนของผู้ทำงานไม่เต็มเวลาหรือผู้ตกงานชั่วคราว
- การบริการ	- บริการสาธารณสุข - ที่อยู่อาศัย - การศึกษา - การให้ความช่วยเหลือทางสังคม - บริการทางการเงิน - การขนส่งมวลชน - บริการทางสังคมและวัฒนธรรม	- สัดส่วนผู้ที่ได้รับสิทธิและใช้สิทธิบริการสาธารณสุขของรัฐ - สัดส่วนผู้ไร้ที่อยู่ - ระยะเวลาเฉลี่ยในการรอที่จะได้รับที่อยู่ที่ดีโดยรัฐ - สัดส่วนการเข้าศึกษาในโรงเรียนและการศึกษาในระดับวิทยาลัย - สัดส่วนของประชาชนที่ต้องการบริการทางสังคมทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ - ระยะเวลาในการรอรับบริการทางสังคม - สัดส่วนประชากรที่ถูกปฏิเสธการให้สินเชื่อจำแนกตามกลุ่มรายได้ - การเข้าถึงความช่วยเหลือทางการเงินหรือการให้คำปรึกษาตามที่ต้องการ - สัดส่วนของประชาชนที่เข้าถึงระบบขนส่งมวลชน - ความหนาแน่นในระบบขนส่งมวลชนและถนน - จำนวนสนามกีฬาต่อ 10,000 ประชากร - จำนวนสถานบันเทิงทางวัฒนธรรมทั้งของรัฐและเอกชนต่อ 10,000 ประชากร

ตารางที่ 1: ประเด็น ประเด็นย่อย และตัวชี้วัดความครอบคลุมทางสังคม (Domains, Sub-Domains, and Social Inclusion Indicators) (ต่อ)

ประเด็น	ประเด็นย่อย	ตัวชี้วัด
- เครือข่ายทางสังคม	- เพื่อนบ้าน - เพื่อนฝูง - ชีวิตครอบครัว	- สัดส่วนความถี่ของการติดต่อกับเพื่อนบ้าน - สัดส่วนความถี่ของการติดต่อกับเพื่อน - ความรู้สึกโดดเดี่ยว - ระยะเวลาการติดต่อกับเครือข่าย - การได้รับความช่วยเหลือแบบไม่เป็นทางการจากครอบครัว

ที่มา: สุรสิทธิ์ วชิรขจร (2553: 26-27)

จากตารางที่ 1 ข้างต้น เนื่องจากบริบทของพื้นที่และสภาพของการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้ศึกษาคัดเลือกเฉพาะประเด็นที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อง่ายต่อการเปรียบเทียบ ได้แก่ ประเด็นสิทธิของพลเมือง และประเด็นการเข้าถึงบริการ โดยแต่ละประเด็นจะถูกแบ่งเป็นประเด็นย่อยและกำหนดเป็นคำถาม ดังรายละเอียดของประเด็นย่อยและคำถามที่ใช้ตามตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2: ประเด็นและคำถามที่ใช้ในการวัดความครอบคลุมทางสังคมที่ใช้ในการศึกษา (Themes and Questions to Measure Social Inclusion in This Study)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	คำถาม
- สิทธิของพลเมือง	- สิทธิทางการเมือง	- ท่านได้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาหรือไม่
	- สิทธิมนุษยชน	- ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านเคยมีประสบการณ์ต่อเรื่องที่ท่านถูกแบ่งแยก เนื่องจากเหตุผลต่อไปนี้หรือไม่ - ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับเรื่องผู้อพยพเข้าประเทศมาอาศัยอยู่ในประเทศ - ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับประเด็นต่อไปนี้ในเรื่องสิทธิชายหญิง
- การบริการ	- การดูแลทางการแพทย์และผู้สูงอายุ	- ในครัวเรือนของท่าน มีคนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นประจำหรือไม่
	- บริการทางการเงิน	- ท่านมีประสบการณ์ในเรื่องการถูกปฏิเสธจากธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ หรือไม่

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามตัวชี้วัดความครอบคลุมทางสังคมที่เป็นส่วนหนึ่งของแบบสอบถามตัวชี้วัดคุณภาพสังคม (Social Quality) ที่สร้างขึ้นโดยนักวิชาการจากสหภาพยุโรป (Gordon, 2004) และต่อมาได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับประเทศในแถบเอเชีย (Wang, 2009) จากแบบสอบถาม

ดังกล่าว ผู้ศึกษาได้นำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนมิถุนายน 2554 จำนวน 978 ราย ในกรุงเทพมหานคร ระหว่างช่วงเดือนมิถุนายน ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2555 จำนวน 1,000 ราย และในระดับประเทศ ระหว่างช่วงเดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 จำนวน 1,200 ราย โดยข้อมูลของประชาชน ในกรุงเทพมหานครและระดับประเทศ ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์จากสถาบันพระปกเกล้า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพื้นที่ โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ผลการศึกษา (Results)

1. ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 เพศ

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.4 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 42.6 ในทำนองเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้งใน กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.8 และ 50.1 ตามลำดับ และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43.2 และ 49.9 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3: ร้อยละของประชาชน จำแนกตามเพศ (Percentage of Respondent Divided by Sex)

เพศ	จชต.	กทม.	ประเทศ
ชาย	42.6	43.2	49.9
หญิง	57.4	56.8	50.1

1.2 ศาสนา

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 50.1 นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 49.2 และนับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้งใน กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 92.4 และ 90.0 ตามลำดับ นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 6.4 และ 9.3 ตามลำดับ และนับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 1.2 และ 0.4 ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4: ร้อยละของประชาชน จำแนกตามศาสนา (Percentage of Respondent Divided by Religion)

ศาสนา	จชต.	กทม.	ประเทศ
พุทธ	49.2	92.4	90.0
คริสต์	0.7	1.2	0.4
อิสลาม	50.1	6.4	9.3

1.3 อายุ

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.2 อายุ และอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.1 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.1 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.8 และอายุ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.1 ตามลำดับ และในระดับประเทศส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.8 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.4 และอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5: ร้อยละของประชาชน จำแนกตามกลุ่มอายุ (Percentage of Respondent Divided by Age)

อายุ	จชต.	กทม.	ประเทศ
0-20	10.5	4.2	7.5
21-30	32.3	17.9	22.4
31-40	28.2	21.1	25.8
41-50	17.1	20.8	21.3
51-60	6.8	15.9	13.0
61 ขึ้นไป	3.9	20.1	10.1
ไม่ตอบ	1.1	-	-

1.4 การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่จบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 42.2 รองลงมา ได้แก่ จบมัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา (ปวช./ ปวส./ ปวท.) คิดเป็นร้อยละ 18.8 และจบมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 9.3 ตามลำดับ ในทำนองเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครจบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.1 รองลงมา ได้แก่ จบประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.2 และจบมัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา (ปวช./ ปวส./ ปวท.) คิดเป็นร้อยละ 15.7 ตามลำดับ และในระดับประเทศส่วนใหญ่ จบประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมา ได้แก่ จบมัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา (ปวช./ ปวส./ ปวท.) คิดเป็นร้อยละ 18.0 และจบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 17.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6: ร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับการศึกษา (Percentage of Respondent Divided by Education)

ระดับการศึกษา	จชต.	กทม.	ประเทศ
1. ไม่ได้รับการศึกษา	2.5	4.4	1.5
2. ได้เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาแต่ไม่จบการศึกษา	2.0	5.4	3.8
3. จบประถมศึกษา	8.6	20.2	37.5
4. ได้เข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแต่ไม่จบการศึกษา	1.1	2.6	1.0
5. จบมัธยมศึกษาตอนต้น	9.3	14.0	13.5
6. ได้เข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา (ปวช./ ปวส./ ปวท.)	2.4	4.9	4.6
7. จบมัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา (ปวช./ ปวส./ ปวท.)	18.8	15.7	18.0
8. ได้เข้าเรียนในชั้นปริญญาตรีแต่ไม่จบการศึกษา	3.9	2.2	1.5
9. จบปริญญาตรี	42.2	26.1	17.3
10. ได้เข้าเรียนในชั้นปริญญาโทแต่ไม่จบการศึกษา	1.2	0.4	0.5
11. จบปริญญาโท	6.2	3.3	0.8
12. ไม่สามารถเลือกได้	0.8	0.8	-

1.5 อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมา ได้แก่ อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 12.6 และมีอาชีพเป็นผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 12.3 ตามลำดับ ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครมีอาชีพเป็นพนักงานบริการ และพนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมา ได้แก่ อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 16.6 และมีอาชีพเป็นผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 6.0 ตามลำดับ และในระดับประเทศส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมา ได้แก่ อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 9.8 และมีอาชีพ

เป็นผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 9.7 ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7: ร้อยละของประชากร จำแนกตามอาชีพ (Percentage of Respondent Divided by Occupation)

อาชีพ	จชต.	กทม.	ประเทศ
1. ผู้บัญญัติกฎหมายข้าราชการระดับอาวุโสและผู้จัดการ	7.0	3.0	5.5
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	5.6	3.2	4.4
3. ช่างเทคนิคสาขาต่าง ๆ และผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.7	1.9	2.9
4. เสมียน, ธุรกิจ	6.3	5.1	4.9
5. พนักงานบริการ และพนักงานขายในร้านค้าและตลาด	11.9	29.4	9.3
6. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	35.1	1.4	27.5
7. ผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	12.3	6.0	9.7
8. ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	4.9	2.5	3.8
9. อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ	12.6	16.6	9.8
10. กองกำลังทหารติดอาวุธต่าง ๆ (สามเหล่าทัพ)	0.6	1.5	0.5

2. ความครอบคลุมทางสังคม

ในการนำเสนอเกี่ยวกับความครอบคลุมทางสังคมของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศในครั้งนี้ ผู้ศึกษาอาศัยข้อมูลจาก 3 ส่วน คือ ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามของผู้ศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2554) ข้อมูลจากการเก็บข้อมูลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (มิถุนายน-พฤศจิกายน 2555) และข้อมูลจากการเก็บข้อมูลในภาพรวมของประเทศ (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2552) ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากสถาบันพระปกเกล้า ผู้ศึกษาได้นำผลมาใช้ในการเปรียบเทียบ โดยผลการศึกษาปรากฏ ดังต่อไปนี้

2.1 การใช้สิทธิทางการเมือง

เมื่อสอบถามถึงการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มตัวอย่างของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร และในภาพรวมของประเทศ คือ ร้อยละ 69.4 ร้อยละ 86.4 และ 84.2 ตามลำดับ

สำหรับประเด็นปัญหาการไม่มีสิทธิเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะไม่มีสิทธิเลือกตั้งมากกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร และในภาพรวมของประเทศ คือ ร้อยละ 21.8 ร้อยละ 0.2 และ 4.3 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบโดยค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีความแตกต่างระหว่างพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 โดยพบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8: ร้อยละของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา (Percentage of Respondent Voting in Last General Election)

พฤติกรรมการเลือก	จขต.	กทม.	ประเทศ
ไป	69.4	86.4	84.2
ไม่ไป	6.1	10.4	10.6
ไม่มีสิทธิ์	21.8	0.2	4.3
ไม่ทราบ	2.7	3.0	1.0
รวม	100.0	100.0	100.0

Chi-Square = 360.623, d.f. = 6, p = 0.000

2.2 สิทธิมนุษยชน

2.2.1 การถูกเลือกปฏิบัติจากสังคม เมื่อสอบถามถึงประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติจากสังคมที่เคยประสบในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่า

(1) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากสถานภาพทางสังคม พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 18.4 12.5 และ 8.3 ตามลำดับ

(2) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากความพิการทางร่างกาย และ/หรือมีประวัติทางการแพทย์ พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 5.9 5.1 และ 2.1 ตามลำดับ

(3) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากอายุ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 12.5 9.5 และ 4.6 ตามลำดับ

(4) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากการถูกทารุณทางเพศ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 3.1 2.4 และ 0.7 ตามลำดับ

(5) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากเพศ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 12.2 8.1 และ 3.9 ตามลำดับ

(6) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากสัญชาติ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 9.2 4.4 และ 2.1 ตามลำดับ

(7) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากลักษณะทางกายภาพ (จากการมอง) พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 25.9 11.4 และ 3.8 ตามลำดับ

(8) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากภูมิลำเนาเดิม พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 13.6 10.2 และ 3.9 ตามลำดับ

(9) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 26.2 19.1 และ 9.3 ตามลำดับ

(10) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากการมีประวัติอาชญากรรม พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 3.7 3.6 และ 0.9 ตามลำดับ

(11) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากศาสนา พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 23.2 3.4 และ 2.1 ตามลำดับ

(12) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากเหตุอื่น ๆ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 6.7 1.1 และ 0.9 ตามลำดับ

จากประเด็นย่อยเรื่องสิทธิมนุษยชน ในเรื่องของประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะถูกเลือกปฏิบัติมากกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครและระดับประเทศ ในเกือบทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องสถานภาพทางสังคม เช่น การจ้างงานไม่ประจำ และลักษณะทางกายภาพที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครจะถูกเลือกปฏิบัติมากกว่า แต่อย่างไรก็ตาม ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์ถูกเลือกปฏิบัติอย่างชัดเจนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในเรื่องการถูกเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับอายุ เพศ สัญชาติ การศึกษา และศาสนา โดยเมื่อทดสอบโดยค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า

ประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 ในทุก ๆ ประเด็น โดยพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มที่จะถูกเลือกปฏิบัติมากกว่าประชาชนในระดับประเทศ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9: ประสบการณ์ต่อเรื่องการถูกเลือกปฏิบัติทางสังคม (Percentage of Respondents Having Experienced Discrimination)

เหตุผล	เคยมี/ไม่มีประสบการณ์			
	มี	ไม่มี	ไม่ทราบ	รวม
1. สถานภาพทางสังคม เช่น การจ้างงานไม่ประจำ				
3 จังหวัดภาคใต้	12.5	83.3	4.2	100.0
กทม.	18.4	79.5	2.1	100.0
ประเทศ	8.3	90.1	1.6	100.0
Chi-Square = 66.045, d.f. = 4, p = 0.000				
2. พิการทางร่างกาย และ/หรือมีประวัติทางการแพทย์				
3 จังหวัดภาคใต้	5.1	92.6	2.3	100.0
กทม.	5.9	92.2	2.1	100.0
ประเทศ	2.1	96.3	1.6	100.0
Chi-Square = 24.366, d.f. = 4, p = 0.000				
3. อายุ				
3 จังหวัดภาคใต้	12.5	85.0	2.5	100.0
กทม.	9.5	88.9	1.6	100.0
ประเทศ	4.6	94.0	1.4	100.0
Chi-Square = 49.516, d.f. = 4, p = 0.000				
4. การทารุณทางเพศ				
3 จังหวัดภาคใต้	3.1	94.7	2.2	100.0
กทม.	2.4	95.9	1.7	100.0
ประเทศ	0.7	97.9	1.4	100.0
Chi-Square = 20.401, d.f. = 4, p = 0.000				
5. เพศ				
3 จังหวัดภาคใต้	12.2	85.1	2.7	100.0
กทม.	8.1	89.9	2.0	100.0
ประเทศ	3.9	94.8	1.3	100.0
Chi-Square = 58.083, d.f. = 4, p = 0.000				

ตารางที่ 9: ประสบการณ์ต่อเรื่องการถูกเลือกปฏิบัติทางสังคม (Percentage of Respondents Having Experienced Discrimination) (ต่อ)

เหตุผล	เคยมี/ไม่มีประสบการณ์			
	มี	ไม่มี	ไม่ทราบ	รวม
6. สัญชาติ				
3 จังหวัดภาคใต้	9.2	87.9	2.9	100.0
กทม.	4.4	93.9	1.7	100.0
ประเทศ	2.1	96.3	1.7	100.0
Chi-Square = 64.151, d.f. = 4, p = 0.000				
7. ลักษณะทางกายภาพ (จากการมอง)				
3 จังหวัดภาคใต้	11.4	85.2	3.4	100.0
กทม.	25.9	72.7	1.4	100.0
ประเทศ	3.8	94.3	1.9	100.0
Chi-Square = 247.924, d.f. = 4, p = 0.000				
8. ภูมิลำเนาเดิม (แหล่งที่เกิด)				
3 จังหวัดภาคใต้	13.6	84.4	2.0	100.0
กทม.	10.2	88.1	1.7	100.0
ประเทศ	3.9	94.9	1.2	100.0
Chi-Square = 68.649, d.f. = 4, p = 0.000				
9. ระดับการศึกษา				
3 จังหวัดภาคใต้	26.2	71.8	2.1	100.0
กทม.	19.1	79.5	1.4	100.0
ประเทศ	9.3	89.4	1.3	100.0
Chi-Square = 111.486, d.f. = 4, p = 0.000				
10. การมีประวัติอาชญากรรม				
3 จังหวัดภาคใต้	3.7	93.6	2.7	100.0
กทม.	3.6	94.7	1.7	100.0
ประเทศ	0.9	97.4	1.7	100.0
Chi-Square = 25.485, d.f. = 4, p = 0.000				

ตารางที่ 9: ประสบการณ์ต่อเรื่องการถูกเลือกปฏิบัติทางสังคม (Percentage of Respondents Having Experienced Discrimination) (ต่อ)

เหตุผล	เคยมี/ไม่มีประสบการณ์			
	มี	ไม่มี	ไม่ทราบ	รวม
11. ศาสนา				
3 จังหวัดภาคใต้	23.2	74.5	2.3	100.0
กทม.	3.4	94.9	1.7	100.0
ประเทศ	2.1	96.4	1.5	100.0
Chi-Square = 353.148, d.f. = 4, p = 0.000				
12. อื่น ๆ (ระบุ.....)				
3 จังหวัดภาคใต้	6.7	78.8	14.5	100.0
กทม.	1.1	82.4	16.5	100.0
ประเทศ	0.9	91.9	7.3	100.0
Chi-Square = 41.858, d.f. = 4, p = 0.000				

2.2.2 สิทธิของผู้อพยพเข้ามาอาศัยในประเทศไทย เมื่อสอบถามถึงความคิดเห็นต่อสิทธิของผู้อพยพเข้ามาอาศัยในประเทศไทย พบว่า

(1) ประเด็นสิทธิในด้านการเป็นผู้นำทางการเมือง พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในแง่ลบต่อคำถามที่ว่า “ผู้อพยพเข้ามาสามารถกลายเป็นผู้นำทางการเมืองได้ ถ้ามีคุณสมบัติเหมาะสม” คือ ตอบไม่เห็นด้วยเลยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.8 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในระดับประเทศ และประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 37.2 และ 34.6 ตามลำดับ

(2) ประเด็นสิทธิในด้านการศึกษา พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความคิดเห็นในแง่บวกต่อคำถามที่ว่า “นักเรียนไทยควรได้รับโอกาสก่อนนักเรียนอพยพเข้าเมืองได้ ถ้ามีคุณสมบัติเหมาะสม” คือ ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในระดับประเทศ และประชาชนในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 34.2 และ 25.7 ตามลำดับ

(3) ประเด็นสิทธิในด้านการเป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัท พบว่า ประชาชนใน กรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นในแง่ลบต่อคำถามที่ว่า “ผู้อพยพเข้าเมืองสามารถกลายเป็นผู้บริหารสูงสุดของบริษัทไทยได้ ถ้าเขามีคุณสมบัติพอ” คือ ตอบไม่เห็นด้วยเลยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.9 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนในระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 28.3 และ 25.6 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบโดยค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ความคิดเห็นต่อสิทธิของผู้อพยพเข้ามาอาศัยในประเทศไทยมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 ในทุก ๆ ประเด็น โดยพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะไม่เห็นด้วยต่อการให้สิทธิแก่ผู้อพยพมากกว่าประชาชนในระดับประเทศ และ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10: แสดงความเห็นเกี่ยวกับสิทธิของผู้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศ (Percentage of Respondent Opinion towards Immigrant Living in the Country)

เรื่องผู้อพยพเข้าประเทศ	ระดับความเห็น						รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยเลย	ไม่ทราบ	
1. ผู้อพยพเข้ามาสามารถกลายเป็นผู้นำทางการเมืองได้ ถ้ามีคุณสมบัติเหมาะสม							
3 จังหวัด	2.8	7.5	14.9	35.9	34.6	4.3	100.0
กทม.	2.3	8.9	14.5	21.5	51.8	1.0	100.0
ประเทศ	2.3	9.1	10.2	40.2	37.2	1.1	100.0
Chi-Square = 152.297, d.f. = 10, p = 0.000							
2. นักเรียนไทยควรได้รับโอกาสก่อนนักเรียนอพยพเข้าเมืองได้ ถ้ามีคุณสมบัติเหมาะสม							
3 จังหวัด	36.9	31.9	13.7	11.5	2.0	4.0	100.0
กทม.	25.7	33.6	25.1	8.2	5.8	1.6	100.0
ประเทศ	34.2	35.2	11.8	13.7	4.5	0.8	100.0
Chi-Square = 150.720, d.f. = 10, p = 0.000							
3. ผู้อพยพเข้าเมืองสามารถกลายเป็นผู้บริหารสูงสุดของบริษัทไทยได้ ถ้าเขามีคุณสมบัติพอ							
3 จังหวัด							
กทม.	3.4	12.1	19.5	31.2	28.3	5.5	100.0
ประเทศ	4.5	15.0	21.7	17.1	39.9	1.8	100.0
Chi-Square = 178.445, d.f. = 10, p = 0.000							

2.2.3 สิทธิความเสมอภาคชายหญิง เมื่อสอบถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทชายและหญิง พบว่า

(1) ประเด็นสิทธิในด้านการเป็นผู้นำทางการเมือง พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเห็นในแง่บวกต่อคำถามที่ว่า “โดยภาพรวมผู้ชายเป็นผู้นำทางการเมืองมากกว่าผู้หญิง” คือ ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.37 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในระดับประเทศ และประชาชนในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 21.6 และ 5.2 ตามลำดับ

(2) ประเด็นสิทธิในด้านการศึกษา พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีความเห็นในแง่ลบต่อคำถามที่ว่า “การศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญสำหรับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง” คือ ตอบไม่เห็นด้วยเลยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในระดับประเทศ และประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 16.9 และ 14.8 ตามลำดับ

(3) ประเด็นสิทธิในด้านการเป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัท พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความเห็นในแง่ลบต่อคำถามที่ว่า “โดยภาพรวมผู้ชายเป็นผู้บริหารธุรกิจได้ดีกว่าผู้หญิง” คือ ตอบไม่เห็นด้วยเลยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.4 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนในระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 11.1 และ 8.3 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบโดยค่าไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า ความคิดเห็นต่อสิทธิความเสมอภาคชายหญิงมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 ในทุก ๆ ประเด็น โดยพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะเห็นด้วยต่อการให้สิทธิแก่ผู้หญิงมากกว่าประชาชนในระดับประเทศ และ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11: แสดงความเห็นเกี่ยวกับสิทธิความเสมอภาคชายหญิง (Percentage of Respondent Opinion towards Equality of Men and Women Right)

ประเด็นเรื่องชายและหญิง	ระดับความเห็น						รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยเลย	ไม่ทราบ	
1. โดยภาพรวมผู้ชายเป็นผู้นำทาง							
การเมืองมากกว่าผู้หญิง							
3 จังหวัด	24.3	45.8	16.9	9.0	3.4	0.5	100.0
กทม.	5.2	23.4	30.7	20.9	18.8	1.0	100.0
ประเทศ	21.6	34.1	16.1	24.5	3.4	0.3	100.0
Chi-Square = 535.185, d.f. = 10, p = 0.000							
2. การศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญ							
สำหรับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง							
3 จังหวัด	3.8	16.7	24.0	39.7	14.8	0.9	100.0
กทม.	2.7	9.8	29.5	29.7	27.5	0.8	100.0
ประเทศ	3.9	11.8	19.1	47.6	16.9	0.7	100.0
Chi-Square = 138.831, d.f. = 10, p = 0.000							
3. โดยภาพรวมผู้ชายเป็นผู้บริหารธุรกิจ							
ได้ดีกว่าผู้หญิง							
3 จังหวัด	10.4	27.0	23.7	26.0	11.1	1.8	100.0
กทม.	4.0	14.0	31.9	26.6	22.4	1.1	100.0
ประเทศ	12.3	25.8	17.9	35.1	8.3	0.6	100.0
Chi-Square = 246.483, d.f. = 10, p = 0.000							

2.3 การให้บริการทางสังคม

ต่อคำถามที่ว่า “ในครัวเรือนของท่าน ท่านมีคนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นประจำหรือไม่” พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครตอบว่า “มี” มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.7 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนในระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 15.9 และ 11.8 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบโดยค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ความคิดเห็นต่อการให้บริการทางสังคมในประเด็นบุคคลในครัวเรือนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นประจำมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 โดยพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะต้องการรับบริการในเรื่องนี้มากกว่าประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และระดับประเทศ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12: แสดงความคิดเห็นต่อความต้องการบริการทางสังคม (Percentage of Respondents Having Household Member Who Needs Regular Assistance)

พฤติกรรมทางเลือก	3 จังหวัดภาคใต้	กทม.	ประเทศ
มี	15.9	19.7	11.8
ไม่มี	81.4	78.6	87.8
ไม่ทราบ	2.6	1.7	0.4
รวม	100.0	100.0	100.0

Chi-Square = 45.622, d.f. = 4, p = 0.000

2.4 การให้บริการทางการเงิน

ต่อคำถามที่ว่า “ท่านมีประสบการณ์ในเรื่องการถูกปฏิเสธจากธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ” พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครตอบว่า “เคย” มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.0 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนในระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 13.9 และ 7.3 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบโดยค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ความคิดเห็นต่อการให้บริการทางการเงินในประเด็นการถูกปฏิเสธจากธนาคารหรือสถาบันทางการเงินอื่น ๆ มีความแตกต่างระหว่างพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 โดยพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะประสบปัญหาในเรื่องนี้มากกว่าประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และระดับประเทศ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13: ท่านมีประสบการณ์ในเรื่องการถูกปฏิเสธจากธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ (Percentage of Respondents Having Experienced Credit Denied by Banks or any Financial Institutes)

พฤติกรรมทางเลือก	3 จังหวัดภาคใต้	กทม.	ประเทศ
เคย	13.9	17.0	7.3
ไม่เคย	78.9	81.1	89.8
ไม่ทราบ	7.2	1.9	2.9
รวม	100.0	100.0	100.0

Chi-Square = 93.496, d.f. = 4, p = 0.000

สรุปและอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)

จากที่ได้กล่าวแล้วถึงวัตถุประสงค์หลักของบทความที่ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปของความครอบคลุมทางสังคมของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของความครอบคลุมทางสังคมของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และในภาพรวมของประเทศ โดยแนวทางการศึกษาได้อาศัยข้อมูลจาก 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลจากการสอบถามประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมิถุนายน 2554 จำนวน 978 ราย ในกรุงเทพมหานคร ระหว่างช่วงเดือนมิถุนายน ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2555 จำนวน 1,000 ราย และในระดับประเทศ ระหว่างช่วงเดือนตุลาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 จำนวน 1,200 ราย ซึ่งผลการทดสอบความแตกต่างของความครอบคลุมทางสังคมระหว่างประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับชาติ โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ความครอบคลุมทางสังคมมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุก ๆ ประเด็น

ทั้งนี้หากอาศัยข้อมูลระดับชาติเป็นตัวตั้ง จะพบว่า ระดับความครอบคลุมทางสังคมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร แตกต่างจากระดับชาติในทุกประเด็น โดยข้อมูลที่พบจะสอดคล้องกับฐานคติเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ที่เป็นพื้นที่กันดาร มีวัฒนธรรมที่ค่อนข้างอนุรักษ์ และมีเหตุการณ์รุนแรงอย่างต่อเนื่องในกรณีของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนในกรณีกรุงเทพมหานครจะสะท้อนภาพของเมืองที่มีความเจริญ ประชาชนมีการศึกษาดี และมีความเป็นเสรีนิยมสูง ตัวอย่างเช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไปใช้สิทธิน้อยกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ ในกรณีประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติจะมีความแตกต่างระหว่างประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากอายุ เพศ สัญชาติ และการศึกษามากกว่าประชาชนกลุ่มอื่น ในขณะที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครจะมีประสบการณ์การถูกแบ่งแยกเนื่องจากสถานภาพทางสังคมและลักษณะทางกายภาพมากกว่าประชาชนกลุ่มอื่น

จากผลของการศึกษาในเรื่องประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติที่ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการถูกเลือกปฏิบัติมากกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครและระดับประเทศในเกือบทุกเรื่องเป็นที่ยืนยันถึงความเหลื่อมล้ำแตกต่างระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ถือเป็นชนกลุ่มน้อยของประเทศ มีศาสนาและวัฒนธรรมที่แตกต่างจากประชาชนกลุ่มอื่น ๆ อันเป็นที่มาของการต่อสู้เรียกร้องให้มีการแบ่งแยกดินแดนออกเป็นรัฐอิสระ รวมถึงการที่ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปใช้สิทธิทางการเมืองน้อยกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ก็เป็นสิ่งตอกย้ำถึงการไม่ยอมรับในระบบการปกครองของประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาที่ทุกภาคส่วนควรให้ความสนใจและร่วมมือกันแก้ไขอย่างจริงจัง

ในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิของผู้อพยพเข้ามาอาศัยในประเทศไทย พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในเชิงลบต่อการเปิดโอกาสให้ผู้อพยพสามารถกลายเป็นผู้นำทางการเมือง หรือเป็นผู้บริหารสูงสุดของบริษัทไทย ถ้ามีคุณสมบัติเหมาะสม และในขณะเดียวกันก็มีความไม่เห็นด้วยกับข้อคำถามที่ว่า “โดยภาพรวมผู้ชายเป็นผู้นำทางการเมืองมากกว่าผู้หญิง” “การศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญสำหรับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง” และ “โดยภาพรวมผู้ชายเป็นผู้บริหารธุรกิจได้ดีกว่าผู้หญิง” ซึ่งจากผลการศึกษาใน 2 ประเด็นที่กล่าวมานี้ จะพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความขัดแย้งในตัวเอง ระหว่างการไม่ยอมรับให้ผู้อพยพเข้ามาเป็นผู้นำทางการเมืองและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทไทย แต่ในทางกลับกันกลับเน้นถึงความเสมอภาคระหว่างเพศชายและหญิง ทั้งในแง่การศึกษาและการดำรงบทบาทเป็นผู้บริหารธุรกิจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ของกรุงเทพมหานครเป็นคนเชื้อชาติเดียวกัน จึงไม่คุ้นเคยกับการให้คนสัญชาติอื่นเข้ามาเป็นผู้นำทางการเมืองและผู้บริหารระดับสูงในบริษัท แต่ในขณะเดียวกันประเด็นความเท่าเทียมระหว่างเพศชายและหญิงเป็นสิ่งที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครเริ่มมีความคุ้นเคย เช่น การมีนายกรัฐมนตรี หรือผู้บริหารทั้งในภาครัฐและเอกชนที่เป็นผู้หญิง จึงสามารถยอมรับในเรื่องนี้ได้

นอกจากนี้แล้ว ประชาชนในกรุงเทพมหานครยังเป็นกลุ่มคนที่มีประสบการณ์ในเรื่องการถูกปฏิเสธจากธนาคารหรือสถาบันทางการเงินมากกว่าประชาชนกลุ่มอื่นซึ่งในเรื่องนี้น่าจะเป็นไปตามสภาพทั่วไปของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของประเทศ ทำให้ต้องมีการกู้ยืมเงินจากธนาคารมากกว่าในภูมิภาคอื่น ๆ จึงพบประสบการณ์เรื่องการถูกปฏิเสธมากกว่า

ข้อเสนอแนะ (Recommendation)

จากภาพรวมของการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ความครอบคลุมทางสังคมของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และในภาพรวมของประเทศ มีความแตกต่างกันในทุกประเด็น ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่กระทรวง หรือกรมที่เกี่ยวข้อง ควรมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ควรเร่งสร้างโอกาสให้ทุกคนในสังคมไทยเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี โดยเฉพาะกลุ่มคนยากจน ผู้ด้อยโอกาส แรงงานนอกระบบ แรงงานต่างด้าว รวมทั้งชนกลุ่มน้อย
2. ควรสร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุน ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรที่จะเป็นฐานการประกอบอาชีพที่มั่นคง โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อให้สภาพการดำรงชีวิตของประชาชนในเรื่องของรายได้ สภาพโครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการของรัฐในเรื่องต่าง ๆ ให้มีความทัดเทียมกันในทุก ๆ ภูมิภาค
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นปัญญาชน นักวิชาการ ผู้นำท้องถิ่นข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการชี้้นำการแก้ปัญหา และการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างจริงจัง
4. ปรับปรุงประสิทธิภาพและสร้างเอกภาพการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้สามารถบูรณาการงานด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง (References)

- ถวิลวดี บุรีกุล. (2553). *คุณภาพสังคมในประเทศไทย: การศึกษาเชิงประจักษ์ ในเครือข่ายการศึกษาคุณภาพสังคมแห่งประเทศไทย*. คุณภาพสังคมเพื่อคุณภาพประเทศไทย. กรุงเทพฯ: จรัญสนิทวงศ์การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ.
- สุรสิทธิ์ วชิรขจร. (2553). คุณภาพสังคม: จากยุโรปสู่ประเทศไทย. *วารสารพัฒนาสังคม*. 12(1), 16-44.
- Beck, W., et al. (2001). *Social Quality: A Vision for Europe*. The Hague: Kluwer Law International.
- Beck, W., van der Maesen, L., and Walker, A. (1997). *The Social Quality of Europe*. The Hague: Kluwer Law International.
- Berman, W., and Phillips, D. (2000). Indicators of Social Quality and Social Exclusion at National and Community Level. *Social Indicators Research*. 50: 329-350.
- Boushey and Others. (2007). *Social Inclusion for the United States*. Inclusion: Independent Progressive News.
- Bureekul, T. (2008). *Social Cohesion in Thailand*. King Prajadhipok's Institute.
- Chan, R.K.H. (2007). Social Quality in Hong Kong; Whose Agenda? Which Priorities? *NTU Social Work Review*. 15 (October): 39-86.
- Department of Economic and Social Affairs, United Nation. (2010). *Analysing and Measuring Social Inclusion in Global Context*.
- Gordon, D. (2004). Editorial: Indicators of Social Quality. *European Journal of Social Quality*. 5(1) & (2): 1-7.
- Phillips, D. (2008). *The Human and the Social: a Comparative Study of Quality of Life and Development Approaches, Including Social Quality and Human Development*. Paper presented at the Human Development and Capability Association Conference, Delhi.
- van der Maesen, L., Walker, A., and Keiger, M. (2005). *European Network Indicators of Social Quality*. European Foundation on Social Quality.
- Walker, A. (1998). The Amsterdam Declaration on the Social Quality of Europe. *European Journal of Social Work*: 1.
- Walker, A. (2009). The Social Quality Approach: Bridging Asia and Europe. *Development and Society*. 38: 2.
- Wang, Lih-Rong. (2009). Social Quality Indicator in Asia: What is Unique?. *Development and Society*. 38: 2.

Translated Thai References

- Bureekul, Thawilwadee. (2010). Social Quality in Thailand: An Empirical Study. In Thai Social Quality Study Network, *Social Quality for Thai Quality*. Bangkok: Charansanitwong Printing.
- Office of National Economic and Social Development Committee. (2011). *Summarized of the 11th National Economic and Social Development Plan, 2555-2559 B.E.* Bangkok.
- Vajirakachorn, Surasit. (2010). Social Quality: From Europe to Thailand. *Journal of Social Development*. 12(1): 16-44.